

Finansministeriet dikterer 1 % nedskæring i alle ministerier

Finansministeriet har pålagt alle ministerier at reducere driftsrammerne med 1 % i 2010. For Undervisningsministeriets betyder det, at ministeriet skal finde 321,3 mio. kroner.

Undervisningsministeriet orienterede om besparelserne på ministeriets hjemmeside sent mandag aften den 14. juni. Skoleforeningerne reagerede straks og afholdt møde for at drøfte situationen.

Det var fra starten meget uklart, om og i givet fald hvordan de frie grundskoler ville blive omfattet af nedskæringen. Vi skulle helt hen til den 30. juni kl. 22.36 før Undervisningsministeriet offentliggjorde hvordan nedskæringen tænkes gennemført (se mere nedenfor).

De frie grundskoler er vedtaget af folketinget ved de årlige finanslove. Derfor kan tilskuddet kun ændres når og hvis finansloven ændres. Undervisningsministeriet har på den baggrund til hensigt at søge nedskæringen effektueret i 2011, ved en særlig hjemmel på finansloven for 2011 til at reducere tilskuddene med et beløb svarende til 1 % af 2010 bevillingerne.

Lilleskolerne er dybt rystet over Finansministeriets diktat – det er et hidtil uhørt økonomisk indgreb, at staten midt i et finansår reducerer skolernes tilskud med 1 % af det samlede tilskud i finansåret. Det er naturligvis oplagt, at vi sammen med de øvrige skoleforeninger kæmper imod. Men tiltaget er samtidigt en kraftig påmindelse om, at de stabile og forudsigelige økonomiske rammer vi har nydt godt af i mange, mange år, er afløst af større usikkerhed og vilkårlighed. Det stiller krav til alle – ikke mindst ligger der nye ledelsesmæssige udfordringer, som vi fra Lilleskolernes side tager meget alvorligt.

Udmøntning og yderligere krav pga. merforbrug i barselsfonden

Kravet om 1 % besparelse på tilskuddene i 2010 vil først blive gennemført i begyndelsen af 2011. Det fremgik af en orientering, som Undervisningsministeriet sendte ud sent i går aftes. Der er ifølge ministeriet ikke hjemmel til at reducere udbetalingerne i indeværende år og regeringen vil derfor søge Folketingets tilslutning til, at der på finansloven for 2011 gives hjemmel til at

Det betyder genopretningspakken og sparekravet i 2010-2011:

August – december 2010

Skolerne vil modtage samme tilskud som hidtil. Der vil kun ske ændring af tilskuddet til specialundervisning, jf. bevillingerne fra SU-Styrelsen. Driftstilskud, bygningstilskud og SFO-tilskud fortsætter uændret

31. august 2010 (muligvis allerede 24. august)

Regeringen offentliggør forslag til Finanslov for 2011.

Forslaget vil indeholde forslag om at nedsættes tilskudsandelen ("koblingsprocenten") i forhold til folkeskolens gennemsnitlige udgift pr. elev med 1 procentpoint til 74%. Nedsættelsen svarer til at skolernes tilskud pr. elev vil være ca. 550 kr. mindre end hvis tilskudsandelen var fastholdt på 75%. Enhedsudgiften pr. elev i folkeskolen forventes – ifølge et ministersvar fra Bertel Haarder – at stige med ca. 1.000 kr. pr. elev fra 2007, som udgjorde tilskudsgrundlaget for 2010 til 2008, som tilskuddet for 2011 skal beregnes på grundlag af. (frie skolers tilskudsgrundlag for 2010) til 2008.

Desuden forventes finanslovsforslaget at indeholde et forslag til en tekstanmærkning, der giver Undervisningsministeriet hjemmel til at inddrage en del af tilskuddet for 2010 – nemlig den såkaldte 1 % dispositionsbegrænsning, samt merforbruget på barselsfonden i 2009, hvilket afstedkommer et ekstraordinært bidrag fra sektoren. Samlet er set er der tale om en reduktion svarende til ca. 1,2% af skolernes tilskud i 2010, som forventes inddraget i maj 2011.

Endelig vil forslaget indeholde forslag om at afskaffe tilskuddet til befordring, samt en mindre forhøjelse af tilskuddet til fripladser.

November – december 2010

Finanslovsforhandlinger i Folketinget, som normalt vedtager finansloven i begyndelsen af december måned. I år bliver det spændende om regeringen kan holde sit flertal i en periode med flere løsgængere og nye mindre (fx Kristendemokraterne) partier, uden at skulle give indrømmelser til enkelte politikere – det kunne være de frie skolers chance. Det kræver politisk benarbejde.

December 2010

Skolernes tilskud reguleres for til- og fragang af elever pr. 5. september 2010 i forhold til 5. september 2009.

Januar – december 2011

Nyt månedlig tilskud på grundlag af vedtaget Finanslov for 2011 samt skolens elevtal pr. 5. september 2010.

Ca. maj 2011

Skolens tilskud reduceres med "dispositionsbegrænsningen" på 1 % i 2010, samt ekstrabidraget til barselsfonden.

December 2011

Skolens tilskud reguleres som sædvanligt for til- og afgang af elever pr. 5. september. Og finansloven for 2012 vedtages – formentlig med en yderligere nedsættelse af tilskudsandelen til 73%.

reducere tilskuddet i 2011 med et beløb svarende til 1 % af bevillingerne i 2010.

Udover 1 % besparelsen skal et merforbrug i barselsfonden i 2009 finansieres i 2010 - efter samme model som 1 % besparelsen. I 2009 har der været merudgifter i barselsfonden på 213 mio. kroner, hvoraf 70,4 mio. kroner vedrører Undervisningsministeriet. De frie grundskolers andel heraf udgør formentlig omkring 18-19 mio. kroner, hvilket svarer til ca. 200 kr. pr. elev. Barselsfonden er en solidarisk ordning på statens område, hvor alle indbetaler efter størrelse (beskæftigede) og trækker refusioner efter behov. Derfor skal et merforbrug finansieres ved øget "kontingent". For os betyder det en ekstra betaling, som efter ministeriets plan skal trækkes i 2011 - formentlig i maj måned. De frie skolers bidrag til barselsfonden i 2010 er på ca. 18 mio. kroner, som er trukket forlods af den samlede bevilling.

Hvor stor bliver 1 % besparelsen så? Det kan først beregnes endeligt, når aktiviteterne på skolerne og ministeriets øvrige institutioner kendes. Besparelsen beregnes nemlig på grundlag af aktiviteter - ministeriet har til hensigt at bruge samme model, som blev anvendt ved tilbagebetalingen af den obligatoriske opsparing på 0,5% i 2008.

Hvilke aktiviteter og hvilke tilskudstyper, der indgår i opgørelsen af besparelsen er imidlertid ikke endelig afklaret. Det fremgik af et orienteringsmøde i Undervisningsministeriet, som Lilleskolerne har deltaget i. Eksempelvis er der ingen tvivl om, at driftstilskuddet indgår og at SFO-tilskuddet holdes udenfor, mens det er uklart, hvordan de mindre bevillinger til fx fripladser, bygningstilskud og befordring indgår.

Lilleskolernes bestyrelse drøftede situationen på sit møde i tirsdag den 29. juni. Bestyrelsen er optaget af de store udfordringer, skolerne stilles overfor med de nye økonomiske vilkår som 1 % nedskæringen og genopretningspakken medfører. På mange skoler ligger nogle meget vanskelige opgaver foran skolens ledelse - men Lilleskolernes bestyrelse peger også på, at "krisetider", som vel er en relevant betegnelse for det vi oplever nu, også åbner muligheder for forandringer og udvikling, fordi man tvinges til at tage økonomien og den samlede anvendelse af ressourcerne op til kritisk eftersyn.

Lilleskolerne arbejder på udfordringerne på flere måder. På det foreningspolitiske plan kan vi opsummere den hidtidige indsats således:

- Pressemeddelelse fælles med de øvrige skoleforeninger. (Har dannet baggrund for omtale i dagspressen)
- "Måtte vi låne to minutter af din tid?" - Fælles henvendelse til uddannelsesordførere i Folketinget. (Har givet anledning til feedback fra politikere).
- "Discountskoler i verdensklasse?" - Politiken, 9. juni. Artikel af Søren Erhard Hansen, Lilleskolernes formand.
- "Planløs og uigennemtænkt. Genopretning har social slagside i skolerne" - Kristeligt Dagblad, 9. juni. Artikel af Peter Højgaard Pedersen, Lilleskolernes sekretariat
- Tæt samarbejde med de øvrige skoleforeninger dels på møder, dels via foreningernes fælles elektroniske portal.

Hold hovedet koldt i sommervarmen

Af Søren Erhard Hansen - formand for Lilleskolerne

Vedtagelsen af genopretningspakken og dens mulige konsekvenser for skolerne har udskudt sommerferien - både her i Ny Kongensgade og ude på flere af medlemskolerne, hvor bestyrelser og ledelser er i gang med at justere budgetterne og forberede sig på nogle økonomisk stramme år. For der er ingen tvivl

om, at de frie skoler - som resten af skoleverden - skal spare.

Det tager vi selvfølgelig til efterretning, men det er måden og begrundelserne, der vækker vrede og frustration: De frie skoler bliver ramt dobbelt ved at koblingsprocenten til folkeskolens udgifter bliver nedsat med ét procentpoint over 4 år. Det er slemt nok, men begrundelserne er om muligt værre. De frie skoler beskyldes indirekte for at være eksklusive og ikke at løfte

de sociale forpligtelser, mens der samtidig argumenteres for, at skolepengene er for lave! Og så påstår man tilmed at skolerne har god økonomi skønt omkring en tredjedel af skolerne måtte notere underskud i 2008 og i 2007.

I *Lilleskolernes* bestyrelse har vi selvfølgelig gjort opmærksom på vores bekymring over både måden og begrundelserne: I en fælles pressemeddelelse med de andre skoleforeninger, overfor ministeren på et møde sammen med de øvrige skoleforeninger, i artikler i dagspressen og i henvendelser til de politiske ordførere. Endvidere vil vi sammen med de andre skoleforeninger iværksætte diverse initiativer i forbindelse med finanslovens vedtagelse i efteråret.

Lilleskolernes bestyrelse mener, at vi i skoleforeningerne nu må i gang med en samlet strategi for at påvirke og vende den fordrejede opfattelse af de frie skoler, vi møder - både hos flere politikere og i offentligheden.

Tilbage på skolerne er der nu udsigt til en række stramme år - vores råd til

bestyrelserne er, at holde hovedet koldt og efter sommerferien at trække i arbejdstøjet og begynde arbejdet med at langtidsbudgettere - om det indebærer besparelser, effektiviseringer, omlægninger eller flere børn i klasserne, eller en blanding, vil der sikkert være mange forskellige lokale bud på. Vi i *Lilleskolernes* bestyrelse har stor tillid til, at skolerne kan tage udfordringen op - I har prøvet det før, og stiller gerne op med sparring og rådgivning i forhold til den enkelte skole.

God sommer!

Venlig hilsen
Søren Erhard Hansen
Formand